

Gemeente Tilburg
Het College van B&W
Postbus 90155
5000 LH Tilburg

datum Rotterdam, 2 september 2014
referentie HG/li
werknr N/acq/arch/Stadskantoor
betreft Het stadskantoor Tilburg is uniek

Geacht college,

Het stadskantoor te Tilburg is een uniek gebouw. Veel Tilburgers koesteren herinneringen aan dit pand dat de naoorlogse groei van de stad symboliseert. De gemeente heeft plannen om het bestaande gebouw, ontworpen door Kraaijvanger, ingrijpend te wijzigen. Gemeente Tilburg is voornemens de markante zwarte natuurstenen toren te strippen en van een nieuwe gevel te voorzien. De karakteristieke transparante onderbouw wordt ingepakt met winkels.

Het stedenbouwkundig volume is tijdens de wederopbouwperiode van de vorige eeuw door de broers Evert en Herman Kraaijvanger ontworpen. Het stadskantoor maakt samen met het pand De Kattenrug (Van den Broek en Bakema), het kantongerecht (Bedaux), de Heikese Kerk, de stadsschouwburg (Bijvoet en Holt) en het kunstcluster (Coenen) onderdeel uit van een ensemble van bijzondere architectonische werken langs de cityring. Deze reeks maakt de ontwikkeling van Tilburg na de oorlog goed afleesbaar.

Het stadskantoor is een bijzonder gebouw uit het oeuvre van Kraaijvanger. We kunnen met recht spreken van een moderne klassieker. Het is een toonbeeld van krachtige architectuur door de heldere volumeopbouw en de geraffineerde geleding van de gevels. Ondanks deze moderne verschijningsvorm is hier sprake van een klassieke opbouw met een plint, middenstuk en een kroonlijst. Dit tegengestelde motief is kenmerkend voor het werk van de broers Kraaijvanger.

Vanaf de cityring valt het naastgelegen witte paleis op doordat het stadskantoor met de zwarte natuursteen subtiel op de achtergrond blijft. Het gebouw is ingetogen chique en elke vorm van protserigheid is vermeden. Dit komt mede doordat de gevels voor die tijd strak zijn gedetailleerd met fijne naden tussen de zwarte stenen platen, zonder het gebruik van zichtbare bevestigingsmiddelen. Ook is een subtiel spel gespeeld met de raamopeningen, wat een boeiende plastiek oplevert. Stadskantoor Tilburg is een waar technisch hoogstandje voor die tijd.

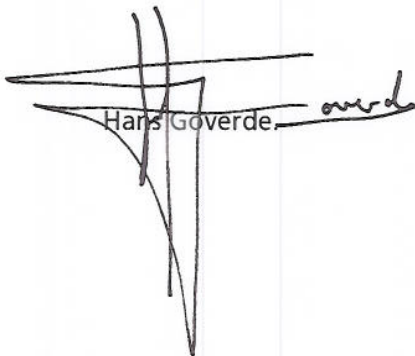
kraaijvanger ●

In de recent getoonde ontwerpen voor het vernieuwde stads kantoor blijft van de bestaande architectonische en stedenbouwkundige kwaliteiten weinig over. De volumeopbouw wordt verstoord door de uitbreiding van de onderbouw met winkels. Daarnaast wordt de subtiele relatie met het witte paleis onderuit gehaald door het nieuwe volume tegen het paleis aan te zetten en het donkere decor verdwijnt.

Het stads kantoor krijgt een complete nieuwe gevel waardoor het karakter van "de zwarte doos" onomkeerbaar verdwijnt. In de ogen van Kraaijvanger ontbreekt een visie op hoe de bestaande, monumentale waarden kunnen worden geïntegreerd in het nieuwe ontwerp. Het is duidelijk dat de huidige veranderende maatschappij nieuwe eisen stelt aan onze oude gebouwen, maar sommige vragen om een historisch besef wanneer ze deel uit maken van het collectieve geheugen van de stad.

Wij pleiten dan ook richting de gemeente als opdrachtgever voor een andere aanpak waarbij de aanwezige kwaliteiten van stads kantoor Tilburg mee worden genomen en voor de toekomst behouden blijven. Dit bijzondere gebouw is zo zeer verbonden met de geschiedenis van Tilburg dat herbezinning op de opgave op zijn plaats is.

Met vriendelijke groet,

Hans Goverde